

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 37/2021-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. januára 2021 v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Lukášom Kišeľakom, Jarková 63, Prešov, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Up 1068/2016 a jeho uznesením sp. zn. 23 Up 1068/2016 z 23. júla 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a v ňom vydaného napadnutého rozhodnutia, sťažostná argumentácia sťažovateľa

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. októbra 2020 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED]

4.1 Tieto skutočnosti sťažovateľ namietal i v podanom odpore proti platobnému rozkazu, avšak okresný súd sa nimi nezaoberal a odpor odmietol s obmedzením sa na formálnu stránku veci. Sťažovateľ je presvedčený o tom, že aj keď podal odpor v inej forme, než ustanovuje zákon o upomínacom konaní, bol podaný proti rozhodnutiu, ktoré nemalo byť ani vydané, pretože porušuje jeho ústavné práva. Je toho názoru, že pokiaľ konanie od počiatku trpí neodstrániteľnou vadou, nie je možné od neho žiadať, aby dodržiaval zákonné postupy, keďže tak nedochádza k naplneniu materiálnej stránky zákona, ale iba k jeho formálnemu uplatňovaniu a vytvoreniu stavu *denegatio iustitiae*. Proti rozhodnutiu o odmietnutí odporu preto podal sťažnosť, v ktorej predstrel svoje výhrady k vydaniu platobného rozkazu a priložil k nej odpor vo forme, ktorú predpisuje zákon o upomínacom konaní. Okresný súd však jeho sťažnosť zamietol a opätovne sa odmietol zaoberať vecnými námietkami sťažovateľa.

4.2 Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru vidí sťažovateľ v tom, že o jeho odpore, ktorý podal 30. septembra 2019, rozhodoval okresný súd neprimerane dlho, a rozhodol o ňom až po 7 mesiacoch od jeho podania (uznesením z 25. apríla 2020).

5. Sťažovateľ súčasne navrhol, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť platobného rozkazu do meritórneho rozhodnutia o jeho ústavnej sťažnosti.

6. Na základe uvedeného sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti žiada, aby ju ústavný súd prijal na ďalšie konanie a následne nálezom vyslovil porušenie jeho práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní a v ňom vydaným napadnutým uznesením. Súčasne žiada, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil, vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, priznal sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 500 € a náhradu trov konania.

II.

Právomoc ústavného súdu

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

9.1 Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom...

9.2 Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

10. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07), a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne. Uvedený záver platí obdobne, aj pokiaľ ide o výklad základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, pri ktorom si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (napr. I. ÚS 132/03).

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním, o postavení jeho sudcov a ich bezúhonnosť ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene

a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

12.1 Podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

III.1 K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote čl. 6 ods. 1 dohovoru

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho práv, pretože okresný súd nerozhodol o jeho odpore proti platobnému rozkazu bez zbytočných prietáhov,

a keď už o ňom rozhodol, zaoberal sa len splnením jeho formálnych náležitostí bez toho, aby sa vysporiadal s vecnými námietkami sťažovateľa smerujúcimi k spochybneniu nároku žalobcu.

15. V súvislosti s namietanou neprimeranosťou dĺžky rozhodovania o odpore sťažovateľa ústavný súd najskôr poukazuje na už ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takejto ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorú ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03, rozhodnutie EŠLP vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

16. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že v čase doručenia ústavnej sťažnosti (6. októbra 2020) bolo o odpore sťažovateľa (a celkovo o veci) právoplatne rozhodnuté (6. augusta 2020), a preto k namietanému porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v upomínacom konaní už nemôže reálne dochádzať. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.2 K namietanému porušeniu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

17. Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru,

ku ktorému malo dôjsť napadnutým uznesením, ústavný súd najskôr uvádza, že zákon o upomínacom konaní je alternatívnym riešením sporov o peňažné plnenie a pozná výlučne elektronické konanie, v ktorom sa rozhoduje o vydaní platobného rozkazu, teda možno konštatovať, že ide o elektronickú alternatívu k už existujúcemu režimu platobného rozkazu, ktorý je upravený v ustanoveniach Civilného sporového poriadku. Zákon o upomínacom konaní predpokladá posielanie návrhov vo forme štandardizovaných elektronických formulárov zverejnených na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“). Štandardizované formuláre sprevádzajú celé konanie, a to aj pre prípad podania odporu, ak je tento podaný elektronickými prostriedkami. Vzhľadom na to, že ide o alternatívny spôsob riešenia konkrétneho druhu sporov, ktorého účelom je najmä urýchlenie vyriešenia určitej sporovej agendy, zákonodarca vyžaduje pre tento typ súdneho konania formálnu prísnosť v podobe formulárového konania.

18. Z dôvodu komplexnejšieho posúdenia danej veci ústavný súd považuje za vhodné poukázať na relevantné ustanovenia zákona o upomínacom konaní, ktoré okresný súd pri rozhodovaní vo veci sťažovateľa aplikoval.

19. Podľa § 11 ods. 1 zákona o upomínacom konaní proti platobnému rozkazu môže žalovaný podať odpor, ktorý musí byť vecne odôvodnený. Podaním odporu sa platobný rozkaz zrušuje; to neplatí, ak bol odpor odmietnutý. Podaný odpor nemožno vziať späť.

19.1 Podľa § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní ak sa odpor podáva elektronickými prostriedkami, musí byť podaný prostredníctvom na to určeného elektronického formulára, ktorý musí byť autorizovaný podľa osobitného predpisu.

19.2. Podľa § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní súd bez toho, aby vyzýval žalobcu na vyjadrenie, odmietne odpor podaný elektronickými prostriedkami inak ako podľa § 11 ods. 2.

19.3 Podľa § 15 ods. 1 zákona o upomínacom konaní ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie podľa tohto zákona sa použije CSP okrem § 126.

20. Vzhľadom na uvedené sa ústavný súd nestotožňuje s argumentáciou sťažovateľa týkajúcou sa odopretia spravodlivosti v dôsledku formalistického prístupu okresného súdu pri posúdení splnenia podmienok na podanie odporu proti platobnému rozkazu

vyžadovaných zákonom o upomínacom konaní. Sťažovateľ totiž nepochybne zanedbal svoju zákonnú povinnosť a odpor proti platobnému rozkazu síce podal elektronicky, nie však prostredníctvom na to určeného formulára zverejneného na webovom sídle ministerstva. Túto okolnosť napokon sám uznal i v ústavnej sťažnosti, keď uviedol „*hoc bol (odpor, pozn.) podaný vo forme inej ako zákonom predpísanej, a teda bolo ho potrebné odmietnuť*“, a v tejto súvislosti neformuluje ani žiadne námietky. Nedodržaním prísne stanovených a vyžadovaných formálnych podmienok na podanie odporu sa preto sťažovateľ, ktorý bol navyše v konaní pred okresným súdom zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, sám vystavil zákonnému následku v podobe odmietnutia odporu v súlade s citovaným § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní. V takom prípade už okresný súd nemal povinnosť vysporiadať sa s podaným odporom z hľadiska relevantnosti v ňom uvedených námietok. Ak teda okresný súd napadnutým uznesením sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu o odmietnutí odporu zamietol, nemožno také rozhodnutie považovať za arbitrárne a ústavne neudržateľné, ktorým by došlo k odmietnutiu spravodlivosti, tak ako to tvrdí sťažovateľ.

21. Ústavný súd, poukazujúc aj na svoje rozhodnutia k používaniu elektronických formulárov v upomínacom konaní (IV. ÚS 369/2020, I. ÚS 472/2020, či I. ÚS 572/2020), ani v danom prípade nezistil, že by výklad právnych noriem aplikovaných v právnej veci sťažovateľa a závery okresného súdu prezentované v napadnutom uznesení boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Medzi napadnutým uznesením okresného súdu a sťažovateľom namietaným porušením označených práv podľa ústavy a dohovoru teda neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohla reálne viesť k záveru o vyslovení ich porušenia. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa i v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

22. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá v celom rozsahu, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho ústavnej sťažnosti vrátane

návrhu na odklad vykonateľnosti platobného rozkazu stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. januára 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu